

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2010-2011

12 OKTOBER 2011

INTERPELLATIES EN VRAGEN

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin van woensdag 12 oktober 2011

Hebben aan de werkzaamheden van de Commissie deelgenomen:

Vaste leden: mevrouw Elke Roex, voorzitter, mevrouwen Brigitte De Pauw, Elke Van den Brandt, Greet Van Linter

Ander lid: de heer Walter Vandenbossche

INHOUD

Interpellatie van mevrouw Greet Van Linter tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, over de Brusselpremie in de zorgsector en de uitbouw van een Vlaams zorgnetwerk	3
Interpellatie van mevrouw Elke Van den Brandt tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende het aantrekken van jonge Brusselaars naar zorgberoepen	7
Interpellatie van de heer Walter Vandenbossche tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, omtrent ondersteuning taalmeldpunt Brusselse ziekenhuizen	9
Interpellatie van mevrouw Brigitte De Pauw tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende leerkliniek UZ Brussel	12
Interpellatie van de heer Walter Vandenbossche tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende ouderenzorg voor allochtone senioren	13
{ Interpellatie van mevrouw Elke Roex tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende de subsidies voor de geïntegreerde wijkcentra	16
{ Vraag van mevrouw Elke Van den Brandt aan mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende de toekomst van de geïntegreerde wijkcentra	16
Interpellatie van mevrouw Brigitte De Pauw tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende Vlaamse sociale bescherming in Brussel	18
{ Interpellatie van mevrouw Elke Roex tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, over extra plaatsen in de kinderopvang	22
{ Vraag van mevrouw Greet Van Linter aan mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, over de Brusselse impact van de in het kader van de Vlaamse begroting 2012 beloofde uitbreiding van 2.300 nieuwe kinderopvangplaatsen	22
Vraag van mevrouw Greet Van Linter aan mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, over mogelijke thuiszorg in Brussel door buitenlandse bedrijven	27

Interpellatie van mevrouw Greet Van Linter tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, over de Brusselpremie in de zorgsector en de uitbouw van een Vlaams zorgnetwerk

Het probleem van het nijpend tekort aan Nederlandstaligen in de Brusselse zorgsector is volgens **commissielid Greet Van Linter** reeds bekend sinds de opstart van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De eerste studie die werd verricht door het onderzoekscentrum 'Mens en Ruimte' dateert intussen van 1994 en is vandaag nog steeds brandend actueel. Vlaamse Brusselaars of inwoners uit de Rand hebben problemen om in hun eigen taal te worden geholpen.

Anno 2010 is slechts 0,6 % van het personeel in de zorgsector Nederlandstalig.

Er is in Brussel bijvoorbeeld ook maar 1 Nederlandkundige huisarts per 3.000 inwoners, terwijl het streefcijfer in België 1 per 1.000 bedraagt. Dat de gemiddelde leeftijd van de actieve Nederlandkundige zorgverlener in Brussel 55 jaar is, geeft aan dat het bestaande tekort op korte termijn nog grotere proporties zal aannemen, met alle gevolgen van dien.

Het gebrek aan Vlaamse huisartsen is nog niet alles, er zijn ook andere hiaten in het Vlaamse zorgnetwerk in Brussel. Een minstens even groot probleem stelt zich bij de paramedische beroepen. De Vlaams onvriendelijke omgeving waarin ze vaak terecht komen, gecombineerd met een merkkelijk lagere wedde dan in Vlaanderen, zet de paramedici aan tot het verlaten van Brussel.

In maart 2009 lanceerde collegelid Brigitte Grouwels het idee om een Brusselpremie toe te kennen aan zorgverstrekkers die zich in Brussel komen vestigen, dit naar analogie met de weinig succesvolle Brusselpremie voor ambtenaren en de opnieuw afgevoerde Brusselpremie voor het onderwijs. Collegelid Brigitte Grouwels betreurde de afschaffing van de Brusselpremie voor het onderwijs. Deze premie moest het hoofd bieden aan het feit dat steeds minder jonge Nederlandstalige artsen en verpleegkundigen zich willen vestigen in Brussel en het collegelid verklaarde toen dat de Brusselpremie voor de Nederlandstalige werknemers in de Brusselse zorgsector nog niet voor morgen was. Hoeveel de premie zou bedragen, wist ze ook nog niet. *“Het is moeilijk om daar nu een bedrag op te plakken, maar de premie moet voldoende aantrekkelijk zijn, zodat men zich aangespoord voelt om zich in Brussel te komen vestigen voor die beroepen. Als we er nu niet aan werken, zitten we over tien jaar met een groot probleem voor wat betreft de Nederlandstalige gezondheidszorg in Brussel,”* verklaarde het collegelid toen.

Tegelijkertijd wilde het collegelid ook studenten geneeskunde stage laten lopen in de hoofdstad. Grote struikelblokken blijken namelijk huisvesting en mobiliteit te zijn. *“Ik denk dat we op korte termijn een oplossing moeten vinden waardoor stagiairs huisartsen-geneeskunde tijdens hun stage in Brussel kunnen blijven logeren. Dat is een kwestie van een of meerdere appartementen of studio's ter beschikking te stellen van de universiteiten zodat hun stagiairs zonder problemen in Brussel kunnen verblijven.”* Ze wilde van dit gratis wonen voor artsen in opleiding op korte termijn werk maken.

Tijdens het debat in de commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin over de discussienota “Het recht op kinderopvang in Brussel” op 16 mei 2011 verklaarde collegelid Brigitte Grouwels de invoering van premies voor gekwalificeerd personeel in de kinderopvang genegen te zijn.

Het Regeerakkoord 2009-2014 stelt zich tot doel een Nederlandstalig zorgnetwerk uit te bouwen: “ ... De VGC wil het Nederlandstalig zorgaanbod verder uitbouwen zodat Nederlandstaligen met hun zorgvraag in hun eigen taal terecht kunnen. ... De VGC wil met de Vlaamse Regering samenwerken om een strategisch plan uit te werken om voor de gezondheidssector de nodige inhaalbeweging te maken en de verschillende initiatieven op elkaar af te stemmen. Een belangrijke stap hierin is de oprichting van een samenwerkingsverband tussen de verschillende actoren in de sector gezondheid. In dit kader wordt onderzocht op welke wijze een intensieve kruisbestuiving kan worden bewerkstelligd tussen de sectoren welzijn en gezondheid. ... Het aantrekken van meer Nederlandstalige huisartsen, verpleegkundigen, paramedische beroepen, thuiszorghulpverleners en welzijnswerkers in Brussel blijft één van de grootste uitdagingen voor de komende jaren. Het Regeerakkoord besteedt dus voldoende aandacht aan de problematiek.

Bovendien is het ook van groot belang om studenten, stagiairs en jong afgestudeerden warm te maken voor Brussel en hen te wijzen op de talrijke troeven die Brussel biedt om er te studeren, te werken en te wonen. Zowel voor stagiairs als pas afgestudeerden is betaalbare logies vinden vaak één van de knelpunten. Om hieraan tegemoet te komen, zullen actief pistes onderzocht worden, samen met de Vlaamse Gemeenschap. Quartier Latin en Pro Medicis Brussel kunnen hierin een partner zijn.”

In de Beleidsverklaring 2010-2011 valt te lezen dat “om de kwaliteit van de gezondheidszorg te verhogen zal de positie en de omkadering van de Nederlandskundige (huis)artsen en de toegankelijkheid op de eerste lijn worden versterkt. Het aantrekken van Nederlandskundige zorgverstrekkers blijft een prioritair aandachtspunt.”

Commissielid Greet Van Linter vraagt of er meer dan 2 jaar na de verklaringen van collegelid Brigitte Grouwels beleidsmaatregelen bestaan voor de Brusselpremie voor zorgverleners? Voor welke zorgverleners zal deze premie van toepassing zijn? Hoeveel zal deze premie bedragen? Werden hiervoor reeds middelen voorzien in de begroting en zo ja, hoeveel bedragen deze?

Welke concrete maatregelen overeenkomstig de Beleidsverklaring 2010-2011 heeft het collegelid genomen om Nederlandskundige zorgverstrekkers aan te trekken?

Bestaan er meer dan 2 jaar na de verklaringen beleidsmaatregelen om artsen in opleiding gratis te laten logeren in Brussel?

Op welke wijze werd overeenkomstig de Beleidsverklaring 2010-2011 “de positie en de omkadering van de Nederlandskundige (huis)artsen en de toegankelijkheid op de eerste lijn” reeds versterkt?

Hoeveel bedraagt het exacte aantal Nederlandskundige zorgverstrekkers in Brussel?

Mevrouw Greet Van Linter had bovendien graag een stand van zaken over het in het Regeerakkoord aangehaald strategisch plan. Is er een tijdslijn en in welke fase zit het momenteel?

Heeft het samenwerkingsverband, waarvan sprake in het Regeerakkoord, reeds vorm gekregen? En zo ja, onder welke vorm?

Ten slotte vraagt de interpellant of er een Brusselpremie komt om voldoende gekwalificeerd personeel in de kinderopvang aan te trekken.

Collegelid Brigitte Grouwels zegt dat de enige Brusselpremie die momenteel in de zorgsector bestaat de tweetaligheidspremie in de openbare ziekenhuizen in het Brussels hoofdstedelijk gewest is. Dit betreft echter geen VGC-bevoegdheid.

Er blijft inderdaad het idee van een Brusselpremie voor personeelsleden in de zorgsector om zo de hoofdstad aantrekkelijker te maken voor Nederlandstalige dokters en verpleegkundigen. Dit idee is spijtig genoeg nog niet voor morgen aangezien de premie voldoende aantrekkelijk moet zijn zodat deze beroepscategorie zich in Brussel zou vestigen. Die budgettaire mogelijkheden zijn er momenteel niet. Uit onderzoek dat Eurofedop in Londen gevoerd heeft, blijkt dat het niet evident is om de doelgroep af te bakenen voor wie een Brusselpremie zou gelden. Waar baken je af? De overtuiging blijft echter wel dat voor personeelsleden in de zorgsector bijkomende ondersteunende maatregelen noodzakelijk zijn.

Er worden dus andere maatregelen genomen om Nederlandkundige zorgverstrekkers aan te trekken.

Het Huis voor Gezondheid zorgde er samen met de Brusselse huisartsenkring voor dat in 9 Brusselse gemeenten de federale Impulseo 1 premie kan toegepast worden sinds juli 2011.

Het Huis voor Gezondheid beschikt over een netwerk van gastgezinnen en tracht de zorginstellingen te sensibiliseren voor het ter beschikking stellen van logies tijdens de stageperiode van hun stagiairs.

De positie en de omkadering van de Nederlandkundige artsen en de toegankelijkheid op de eerste lijn wordt versterkt:

- De Nederlandstalige wachtpost Terranova werd opgericht en het project rijdende wacht is van start gegaan.
- De opleiding huisartspraktijkassistent die in primeur in Brussel van start ging werd ondersteund.
- De bestaande Huisartsenpraktijk Kuregem werd omgevormd tot een Wijkgezondheidscentrum MediKuregem, dat kwalitatieve eerstelijnszorg op wijkniveau aanbiedt en de toegankelijkheid ervan op duurzame wijze bevordert. De VGC ondersteunt deze nieuwe werkvorm op vlak van personeel, werking en infrastructuur.
- De toegankelijkheid van de eerste lijn werd versterkt door de oprichting van Zorgzoeker.
- Momenteel rondt het Huis voor Gezondheid een bevraging af bij de Nederlandstalige huisartsen van Brussel, over hun knelpunten in de samenwerking met de 2e lijn. Deze bevraging zal eind 2011- begin 2012 afgerond zijn en bekend gemaakt worden. Deze bevraging maakt duidelijk hoe huisartsen in hun relatie tot de 2e lijn het beste kunnen ondersteund worden. Het Huis voor Gezondheid zal hier rond concrete acties ondernemen in 2012.

Voor de cijfers van het exacte aantal Nederlandskundige zorgverstrekkers verwijst het collegelid naar www.zorgzoeker.be. Daar vindt men de actieve zorgverleners die publiek bekend maken dat ze Nederlandskundig zijn. Dit is het gros van de Nederlandskundige zorgverleners.

In 2010 bedroeg, aldus het RIZIV, het aantal Nederlandstalige huisartsen in het Brussels hoofdstedelijk gewest 160.

Wat betreft het samenwerkingsverband, waarvan sprake in het Regeerakkoord zegt de spreker dat het Huis voor Gezondheid effectief van start is gegaan op 1 januari 2010. Dit is een samenwerkingsstructuur van Nederlandstalige gezondheids-organisaties binnen het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Op die manier is men gekomen tot betere stroomlijning en zichtbaarheid van de activiteiten en werkingen die afgelopen jaren door verschillende (kleine) vzw's werden ontwikkeld.

In 2011 werd een beheersovereenkomst afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en vzw Huis voor Gezondheid. De beheersovereenkomst werd afgesloten op basis van de beleidsnota Brussel 2009-2014 van de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel, in het kader van het beleid van de Vlaamse Regering, de beleidsnota 2009-2014 Welzijn, Gezondheid en Gezin van de spreker zelf en het strategische plan 'Zorg dragen in Brussel 2011-2015' van het Huis voor Gezondheid dat aansluit bij de statutaire doelstellingen van de vzw.

Volgens het RIZIV telt Brussel 160 Nederlandstalige huisartsen in 2010. **Mevrouw Greet Van Linter** vraagt zich af of dit een vooruitgang is in vergelijking met voorgaande jaren. Ze benadrukt dat er tal van initiatieven werden genomen om huisartsen naar Brussel te lokken. Hebben deze maatregelen succes gehad?

De interpellant heeft begrepen dat het een kwestie van budgetten is inzake de zorgpremie. Ze vraagt het collegelid expliciet of zij een financiële oplossing ziet voor de zorgpremie.

Collegelid Brigitte Grouwels zegt dat volgens FOD Volksgezondheid het aantal Nederlandstalige huisartsen in het Brussels hoofdstedelijk gewest op 31 december 2009, 196 bedroeg. Het kabinetsadres van de huisartsen werd als criterium gebruikt om een selectie te maken van huisartsen uit het Brussels hoofdstedelijk gewest. Deze kabinetsadressen zijn niet steeds up-to-date, dus er moet rekening worden gehouden met een beperkte foutmarge. Mogelijk verklaart dat ook dat het cijfer van FOD Volksgezondheid iets hoger ligt dan het getal dat het RIZIV bezorgde. Als de FOD Volksgezondheid zich zou baseren op de domicilieadressen van de huisartsen, komt het FOD ook aan een iets lager getal.

De Nederlandstalige huisartsen aangesloten bij de Brusselse Huisartsenkring tellen in 2009 81 aangesloten huisartsen, in 2010 eveneens 81 en in 2011 84.

De verdeling man / vrouw is als volgt:

- In 2009: 50 mannen / 31 vrouwen
- In 2010: 53 mannen / 28 vrouwen
- In 2011: 53 mannen / 31 vrouwen

De leeftijdscategorie van de artsen in 2011:

- 18 artsen zijn jonger dan 40 jaar
- 34 artsen zijn tussen 40 en 55 jaar
- 32 artsen hebben de leeftijd van 55 jaar bereikt

Interpellatie van mevrouw Elke Van den Brandt tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende het aantrekken van jonge Brusselaars naar zorgberoepen

Een opleiding in de zorgsector biedt volgens **commissielid Elke Van den Brandt** een redelijke garantie op werk. Zolang de sector met een negatief imago en verkeerde beeldvorming kampt, is dit echter onvoldoende. De bezwaren die de ronde doen tonen stuk voor stuk aan in welke mate de sector met een imago-probleem kampt: slecht betaald, weinig vrije tijd, vooral wassen en plassen, weinig carrièremogelijkheden, niets voor jongens... Bovendien zien heel wat jongeren van allochtone origine zorg niet als een echt beroep omdat de zorg voor familieleden nog erg in hun cultuur verweven zit. De sector heeft duidelijk nood aan beroepstrots en herkenbare 'look en feel'.

Er is nog heel wat werk aan de winkel om de zorgberoepen te promoten. De voorbije jaren werd een aantal initiatieven opgestart. De interpellant had graag geweten in welke mate deze effectief het verschil maken en welke er bij zijn gekomen.

Op 21 mei 2010 publiceerde Vlaams minister van Welzijn Jo Vandeurzen een actieplan ter bevordering van de werkgelegenheid in de zorgsector. Eén van de aandachtspunten is het feit dat zorgverstrekkers blijkbaar geneigd zijn te kiezen voor een job dicht bij huis. Dit houdt in dat men, om tegemoet te komen aan de stijgende vraag, voldoende Brusselse jongeren zal moeten warm maken voor de zorgsector. Op papier niet moeilijk, gezien de vele Brusselse jongeren en de hoge jongerenwerkloosheid, maar in praktijk een hele opdracht.

Op Vlaams niveau bestaat er een Overlegplatform Promotie Zorgberoepen en is sinds december 2010 een ambassadeur voor zorgberoepen actief. Om een antwoord te kunnen bieden op de specifiek Brusselse uitdagingen werd recent het Brussels Overlegplatform Promotie Zorgberoepen opgericht. Het Huis voor Gezondheid neemt deel aan het Vlaams overleg en coördineert een werkgroep met de Brusselse opleidings- en zorginstellingen.

Het H-team trekt naar de scholen om de studiekeuze voor gezondheidzorg te promoten en om het bestaan van verschillende studieniveaus – verzorgenden, zorgkundigen, gegradueerde verpleegkundigen en bachelors in de verpleegkunde- toe te lichten.

In 2011 zou het H-team zich toeleggen op leerlingen van allochtone origine. Dit is een zeer goede zaak, niet alleen voor de allochtone jongeren zelf, maar ook omdat zij een rol kunnen spelen bij het verkleinen van de kloof tussen de allochtone gemeenschap en de gezondheidszorg en dan specifiek de eerstelijnszorg.

De spreker meent dat in het Huis voor Gezondheid één personeelslid werd aangeworven om expertise op te bouwen rond allochtonen, kwetsbare groepen en zorg. Het H-team kan dan verder bouwen op deze expertise. Tegelijkertijd kan de BWR niet meer rekenen op een personeelslid om de link tussen gezondheidzorg en welzijn te leggen, waardoor het nog maar de vraag is of je echt kan spreken van een extra aanwerving.

Ook het Kenniscentrum Woonzorg Brussel trekt aan de kar. Zorgvoorzieningen uitbouwen zonder dat je ze kan bevolken heeft immers weinig zin. Daarom start het Kenniscentrum overleg op met Tracé Brussel, de VDAB en Actiris om een strategie uit te werken om het personeelstekort op te vangen, vooral op het vlak van polyvalent verzorgenden en zorgkundigen. Ook hier ligt de focus op Brusselaars, vooral laaggeschoolden van alloch-

tone origine. Bij de omscholing is trouwens ook een rol weggelegd voor het Huis van het Nederlands.

Mevrouw Van den Brandt had graag een overzicht van recente acties en het resultaat ervan. Op welke manier is er overleg tussen de verschillende actoren en bevoegdheidsniveaus?

Kan men de impact ervan nu reeds voelen? Welke initiatieven worden genomen om de impact te meten? Welke drempels blijken het meest hardnekkig?

Wat betreft het H-team werd volgens **collegelid Brigitte Grouwels** in 2009 het aanbod uitgebreid van verpleegkunde naar andere zorgberoepen. Op deze manier worden andere knelpuntberoepen meegenomen en wordt de toegang tot vooral ASO klassen vergemakkelijkt. Op voorhand geeft de leerkracht aan waarin de leerlingen geïnteresseerd zijn zodat een sessie op maat van de klas kan gegeven worden.

In 2012 zal het aanbod tevens uitgebreid worden met een V-team dat naar analogie met het H-team zich richt op de promotie van het beroep verzorgende en zorgkundige en dit voor leerlingen van het 2de jaar BSO (thuiszorg, kraamzorg of bejaardenzorg).

Sinds de start van het project wordt na elke sessie een evaluatieformulier opgestuurd naar de school. De opmerkingen van de scholen worden verzameld door het Huis voor Gezondheid en teruggekoppeld aan de gidsen. De evaluatievergaderingen formuleren ook aanpassingen voor de toekomst. Deze onmiddellijke feedback en continue monitoring werpt blijkbaar hun vruchten af: 1 op 2 scholen vraag het H-team het volgend schooljaar terug.

In 2008 en 2009 werden respectievelijk 135 en 156 eerstejaars studenten verpleegkunde bevraagd aan het begin van het schooljaar (Hoge School Universiteit Brussel en Erasmus Hoge school Brussel). Telkens gaf 25% van de generatiestudenten te kennen van het H-Team gehoord te hebben. Ze gaven aan dat het H-team voor hen een extra stimulans was om voor verpleegkunde te kiezen.

Om een idee te krijgen van de impact van het H-team op het aantal leerlingen dat voor verpleegkunde kiest, kunnen we het aantal inschrijvingen in de Nederlandstalige opleiding voor verpleegkunde/vroedkunde in Brussel consulteren als ruwe indicator.

De Hoge School Universiteit Brussel en Erasmus Hoge school Brussel telden samen op 4 oktober 2010 409 bachelor studenten verpleegkunde. In 2004 was dat 276 studenten. Dit is een stijging van 42,5% voor het aantal bachelor studenten verpleegkunde.

Uiteraard is deze stijging mede het resultaat van een samenspel van tal van andere factoren (de economische crisis die jongeren eerder doet kiezen voor een opleiding met jobgarantie, de toename van het aanbod om studeren en werken te combineren, een algemene tendens dat meer jongeren verder studeren, enz.).

Naast de scholieren (doelgroep H-team) richt het Het Huis voor Gezondheid zich ook naar studenten verpleegkundigen uit 1ste, 2de en 3de jaar uit Brusselse (hoge)scholen en de Rand en geneeskunde studenten uit de verschillende Vlaamse universiteiten en de VUB.

Zoals commissielid Elke Van den Brandt reeds aanhaalde is er zowel op Vlaams niveau als op Brussels niveau een overlegplatform met zowel actoren uit de welzijns- en gezondheids-wereld als de onderwijswereld. Het gaat respectievelijk om het Vlaams Overlegplatform Promotie Zorgberoepen en het Brussels Overleg Promotie Zorgberoepen.

In het Vlaams Overlegplatform Promotie Zorgberoepen zetelen vertegenwoordigers uit het onderwijs en uit de verschillende gezondheidssectoren, en ook iemand van de administratie van de provincies en het kabinet van Vlaams minister Jo Vandeurzen. Voor Brussel zetelen het Huis voor Gezondheid, VIVO, UZ Brussel en de VGC.

Het Brussels Overleg Promotie Zorgberoepen is de lokale antennewerking in Brussel. Het Brussels platform wordt getrokken door het Huis voor Gezondheid en legt zich naast de promotie van de opleidingen van zorgberoepen ook toe op het promoten van Brussel als werkplek voor zorgverleners. Naast vertegenwoordigers van de Brusselse ziekenhuizen en de Brusselse Hogescholen voor verpleegkunde, zetelen hier ook vertegenwoordigers van de thuiszorg (Familiehulp, Solidariteit voor het Gezin, Wit-Gele Kruis), woon- en zorgcentra (ook het Kenniscentrum Woonzorg) en het Brussels secundair onderwijs. Ook hier is de VGC vertegenwoordigd.

Er bestaan algemene drempels waar de Vlaamse zorgambassadeur Lon Holtzer aan werkt. De grootste hinderpaal is het imago van het beroep van verpleegkundige en verzorgende. Een verkeerde beeldvorming van de zorgsector heerst zowel bij jongeren, hun ouders als hun leerkrachten (slecht betaald, weinig vrije tijd, niet voor jongens, alleen maar was-sen, gebrek aan carrièremogelijkheden, combinatie werk-gezin ...). Met de H-team sessies kunnen we deze verkeerde opvattingen rationeel ontcrachten bij jongeren. Het kost echter veel meer moeite en een uitgekende communicatiestrategie om dit foute beeld in de geesten van mensen en vooral jonge mensen te corrigeren naar een realistische, genuanceerde en aantrekkelijke inschatting. Hiervoor wordt samengewerkt met het Vlaams Overlegplatform Promotie Zorgberoepen en leggen we Brusselse accenten met het pas opgerichte Brussels Overlegplatform Promotie Zorgberoepen.

De spreker is van mening dat de algemene campagne ook voor Brussel positief kan zijn mits enkele specifieke invalshoeken.

Commissielid Elke Van den Brandt heeft bedenkingen bij een campagne die iedereen bereikt. Voor ieder doelpubliek zal er een aparte campagne moeten komen.

Daarnaast benadrukt de spreker dat er nood is aan stoere mannen in de zorgsector.

Collegelid Brigitte Grouwels laat weten dat er eerst met een algemene campagne gestart zal worden. Nadien zal de campagne doelgerichter gevoerd worden.

Interpellatie van de heer Walter Vandenbossche tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, omtrent ondersteuning taalmeldpunt Brusselse ziekenhuizen

De Vlaamse Regering heeft het initiatief genomen een meldpunt taalklachten op te richten. **De heer Walter Vandenbossche** vindt dit een positief initiatief, maar men moet zich

toch de vraag stellen wat het onderscheid is tussen de opdracht van de vice-gouverneur en deze van het taalmeldpunt.

Het is nuttig om zich even in de rol van patiënt te verplaatsen. De drempel om gebruik te maken van een dergelijk klachtsysteem is hopeloos hoog : welke patiënt durft het aan tegen onthaalpersoneel, verzorgend personeel of geneesheren een klacht neer te leggen, wanneer men diezelfde mensen nodig heeft voor zorg of nazorg ?

Om discriminaties in het aanwerfbeleid te voorkomen wordt de methode van de anonieme sollicitatie gebruikt. Het lijkt de heer Vandenbossche een goede piste om ook de anonimiteit van de klager(ster) te waarborgen indien er zich taalproblemen voordoen. Dit vraagt echter een goede organisatie, die de VGC zou kunnen opzetten.

Voorziet de VGC ondersteunend beleid in dit dossier ? Hoe kan men de laagdrempeligheid van dit initiatief bestendigen? Het betreft immers een delicate relatie tussen patiënt en behandelende dokter waarbij het wederzijds vertrouwen een zware deuk kan krijgen.

Kan de anonimiteit van de klager worden verzekerd, ten einde de noodzakelijke relatie tussen klager en aangeklaagde niet onmogelijk te maken en onder druk te zetten?

Welke initiatieven zal de VGC nemen om dit initiatief bij het grote publiek bekend te maken en te promoten in Brussel?

Mevrouw Greet Van Linter heeft met betrekking tot de oprichting van een meldpunt taalklachten een schriftelijke vraag gesteld. Uit het antwoord hierop kan ze opmaken dat de VGC weinig in de pap te brokken heeft. Alles gebeurt volgens het antwoord op Vlaams niveau.

Tevens is ze verbaasd dat een rechtstreekse melding van taalklachten aan het bevoegde VGC-collegelid niet voorzien is in het systeem.

Bovendien is ze het eens met de heer Walter Vandenbossche want de drempel om klachten in te dienen is inderdaad hoog.

Ze pleit er ook voor om de klachten actief op te zoeken, bv. via het afnemen van enquêtes.

Ten slotte vraagt mevrouw Greet Van Linter zich af of het collegelid stappen onderneemt om toch een melding van de klachten te ontvangen. Heeft ze reeds aan initiatieven gedacht om de klachten op te sporen? Welke stappen zal het bevoegde collegelid ondernemen om nauwer bij het project betrokken te worden?

Commissievoorzitter Elke Roex weet uit eigen ervaring dat hoe hoger men geschoold is, hoe moeilijker het taalgebruik ligt. Dokters ontsnappen aan de verplichte tweetaligheid omdat ze werken in een zelfstandig statuut. Voor hen geldt de taalwetgeving niet. Brusselse artsen zouden de termen die zij veel gebruiken toch op zijn minst in de 2 talen moeten kennen.

De commissievoorzitter vindt dat de ondersteunende rol van de VGC moet lopen via het Huis van het Nederlands, dat geschikte tools voor iedereen uit de zorgsector kan ontwikkelen. Voor de spoeddiensten in het ziekenhuis en voor de horeca werd dit reeds gedaan.

Wie in Brussel problemen ondervindt om in een ziekenhuis of dienst 100 geholpen te worden in het Nederlands, kan dit volgens **collegelid Brigitte Grouwels** melden aan het Vlaams Meldpunt Taalklachten. Dit kan via internet en wie geen internettoegang heeft kan het meldpunt ook telefonisch bereiden via de gratis Vlaamse infolijn 1700.

Alle vragen, problemen of klachten die via het meldpunt binnenkomen worden doorgestuurd naar het Steunpunt Taalwetwijzer voor onderzoek, advies en eventuele behandeling. Met het meldpunt krijgt de patiënt nu één duidelijk aanspreekpunt dat hem zal verder helpen met de behandeling van zijn klacht en de verdediging van zijn recht als patiënt. Als blijkt dat de taalwetgeving niet werd nageleefd, zal de Vlaamse overheid de verantwoordelijke overheid hierover aanschrijven.

Via het Meldpunt worden de taalklachten centraal verzameld en geïnventariseerd. Dit zal objectieve cijfers en gegevens opleveren over de omvang van de taalproblemen. Over de eventuele publicatie van een jaarlijks rapport is nog geen optie genomen.

Op de website van het Vlaams Agentschap staat nadrukkelijk vermeld dat de gegevens strikt vertrouwelijk zullen worden behandeld. Een aangeklaagde komt dus niet te weten welke patiënt een klacht indiende.

Er is geen specifiek budget voorzien vanuit de VGC voor het Meldpunt. Vanuit het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid is er een globaal budget voor het Steunpunt Taalwetwijzer.

Het Vlaams Meldpunt Taalklachten wordt o.a. bekend gemaakt via het Huis voor Gezondheid. Ook op de website van Zorgzoeker wordt uitleg gegeven over het Vlaams Meldpunt Taalklachten en wordt een link gemaakt met de website van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, waar het online formulier kan worden ingevuld.

Promotie zal ook gebeuren via tijdschriften van organisaties die gelinkt zijn aan de VGC (zoals BWR, Seniorencentrum,...).

Mevrouw Brigitte Grouwels vindt het bovendien eventueel dat er verder gegaan wordt met het taalbeleid in de ziekenhuizen. Ze is het eens met mevrouw Roex dat het inderdaad de hoger opgeleiden zijn die moeilijkheden ondervinden met het gebruik van hun specifieke termen.

Tot slot benadrukt de spreker dat de “bico” verder zal investeren in het financieren van de taallessen in de ziekenhuizen.

De heer Walter Vandenbossche leidt uit het antwoord af dat het Meldpunt verder gaat dan de klachten tegen inbreuken op de taalwetgeving. Heeft dit ook betrekking op medische aansprakelijkheid ten gevolge van medische fouten? Het misverstaan van begrippen kan soms leiden tot medische fouten.

Collegelid Brigitte Grouwels heeft er altijd op gewezen dat een goede taalkennis een element van de kwaliteit is in de gezondheidszorg. Jammer genoeg werd dit niet opgenomen in de kwaliteitscriteria van de gezondheidszorg.

De spreker besluit met de garantie dat alle klachten geregistreerd worden.

Interpellatie van mevrouw Brigitte De Pauw tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende de leerkliniek UZ Brussel

In september 2009 startte de dienst Kinderneurologie van het UZ Brussel samen met het Centrum voor Ontwikkelingsstoornissen met de leerkliniek, een multidisciplinair expertisecentrum voor gespecialiseerde diagnostiek van leerproblemen en ontwikkelingsstoornissen bij kinderen en jongeren van 6 tot 16 jaar.

De leerkliniek vertrekt volgens **interpellant Brigitte De Pauw** vanuit het idee dat vooral een vroegtijdige vaststelling en een gepaste begeleiding van kinderen die te kampen hebben met leerproblemen, hun kansen op persoonlijke en schoolse ontwikkeling vergroot.

De leerkliniek is een proefproject gerealiseerd met steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en is enkel toegankelijk voor kinderen en jongeren die in het Brussels hoofdstedelijk gewest gedomicilieerd zijn en schoollopen in het Nederlandstalig onderwijs. De financiering is gebaseerd op een projectsubsidie uit het Stedenfonds. Deze subsidie loopt echter sowieso af in december 2011, aangezien Stedenfondsmiddelen enkel per kalenderjaar kunnen ingezet worden.

Hoe evalueert collegelid Brigitte Grouwels dit proefproject? Heeft zij zicht op concrete resultaten die uit het project voortvloeien?

Zijn er reeds concrete plannen om dit project te blijven ondersteunen? Zo ja, op welke wijze zal dit gefinancierd worden?

De leerkliniek is volgens **collegelid Brigitte Grouwels** een onafhankelijk expertisecentrum voor de diagnostiek van een breed spectrum aan ontwikkelingsproblemen en/of stoornissen bij kinderen en jongeren, met significante impact op de schoolloopbaan. Er is een goede afstemming met het CLB. Er wordt voor een onderzoek opstart altijd eerst contact opgenomen met de Centra voor Leerlingenbegeleiding om te bekijken wat het CLB al ondernomen heeft met betrekking tot de desbetreffende leerling. De wenselijkheid van een multidisciplinair onderzoek wordt afgetoetst. Na het onderzoek worden concrete adviezen gegeven over mogelijke mono- of multidisciplinaire behandelingen en wordt er ook concreet doorverwezen. Vanuit VGC wordt van de leerkliniek verwacht dat ze 84 volledige onderzoeken per jaar verricht.

Eind 2009 werd een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd bij de cliënten van de leerkliniek. Hieruit blijkt dat de werking van de leerkliniek over de hele lijn als positief ervaren wordt. Enig minpunt was dat de verslagen niet snel genoeg afgewerkt werden.

De leerkliniek wordt momenteel gefinancierd met middelen uit het Stedenfonds voor de opstart van het project voor kinderen en jongeren met leer- en gedragsproblemen.

Vanaf het begin van de financiering van de leerkliniek werd 'inspanningen leveren om elders financiële steun te verkrijgen voor dit project' opgenomen in de vooropgestelde resultaten van de stedenfondsovereenkomst.

Op 7 oktober 2011 werd de leerkliniek uitgenodigd voor overleg om de stand van zaken in hun zoektocht naar andere financiële middelen voor dit project te komen toelichten.

Zo heeft men gepoogd om financiering te verkrijgen via het uitbreidingsbeleid van het Vlaams Agentschap Personen met een Handicap. Dit was echter geen haalbare piste omdat de leerkliniek een nieuw initiatief is en financiering hier enkel mogelijk was voor uitbreiding van bestaande initiatieven.

Ook waren er gesprekken op het kabinet van Vlaams minister Jo Vandeurzen, het kabinet van Vlaams minister Pascal Smet en gesprekken met het RIZIV, maar zonder resultaat.

De idee van onafhankelijke diagnostiek wordt door de verschillende overheden belangrijk geacht, maar momenteel is er nog geen concrete mogelijkheid voor financiering. De leerkliniek hoopt op nieuwe ontwikkelingen tegen 2014, bijv. in het kader van de toegangspoort van Integrale Jeugdhulp.

De spreker en de VGC onderschrijven het belang van het detecteren van leer- en gedragsproblemen bij kinderen, de onafhankelijke diagnostiek en erkende kwalitatieve dienstverlening van de leerkliniek. Net daarom werd de ondersteuning van de VGC zelfs verhoogd, de vastlegging van de middelen gebeurt telkens binnen kalenderjaren, omdat het hier stedenfondsmiddelen betreft. Ondertussen wordt er van de leerkliniek verwacht de nodige inspanningen te leveren om elders financiële ondersteuning te bekomen.

Mevrouw Brigitte De Pauw wijst er op dat de VGC haar laboratoriumfunctie verder opneemt.

Ze betreurt het dat de Vlaamse Gemeenschap niet meewerkt hoewel het tevredenheidsonderzoek positief was. Ze zal haar collega's in het Vlaams Parlement op de hoogte brengen van de problematiek.

Ten slotte hoopt ze dat er vlug een financiering komt vanuit de Vlaamse Gemeenschap.

Interpellatie van de heer Walter Vandenbossche tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende ouderenzorg voor allochtone senioren

De heer Walter Vandenbossche meldt dat volgens het weekblad Knack van 14 september 2011 minder dan 1% van de bejaarden in Vlaamse woonzorgcentra allochtoon zou zijn. Dit is een studie uit Vlaanderen, maar het resultaat is door te trekken tot Brussel, waar de problemen zelfs nog groter zijn.

De gebrekkige kennis over de bestaande voorzieningen bij allochtone ouderen is een groot probleem. Precies omdat veel allochtone ouderen zich in de marge van de samenleving bevinden, kan men spreken van een communicatie- en informatieprobleem. Ze maken geen gebruik van bepaalde faciliteiten waar ze nochtans recht op hebben.

Dat allochtone ouderen geen behoefte aan professionele zorg hebben omdat 'hun gemeenschap' voor hen zorgt, is geen absolute waarheid. Veel allochtone families nemen die zorg niet meer alleen voor hun rekening. Een inclusief ouderenbeleid dat rekening houdt met de noden van allochtone senioren is een must.

In Brussel ontbreken er accurate gegevens over allochtonen in de ouderenzorg, nochtans wijst alles erop dat de situatie in de hoofdstad niet beter is dan in Vlaanderen. De toegankelijkheid van allochtone ouderen tot de welzijnssector moet worden versterkt: het Overlegplatform Allochtone Ouderen (Ovallo) verdient daarom verdere ondersteuning.

Dit samenwerkingsinitiatief van organisaties die zich inzetten voor meer welzijn en een betere gezondheid bij allochtone ouderen in het Brussels hoofdstedelijk gewest heeft een groot deel van de beoogde doelgroep nog niet kunnen bereiken. De instroom van allochtonen senioren naar de reguliere welzijns- en gezondheidszorg blijft een echte uitdaging.

Er is nood aan meer initiatieven die oog hebben voor de multiculturalisering van de ouderenzorg: onze woonzorgcentra moeten zich klaarmaken voor een ‘verkleuring’ van de instroom. Dit zal ongetwijfeld een van de grootste uitdagingen van de komende jaren zijn!

De heer Vandenbossche vraagt of het collegelid over concrete cijfers beschikt met betrekking tot het aandeel allochtone senioren in de zorgcentra.

Allochtone ouderen vinden moeilijk toegang tot de bestaande voorzieningen. Welke maatregelen neemt het collegelid om dit communicatie- en informatieprobleem weg te werken en een bredere groep te bereiken? Welk overleg is er met de allochtone zelforganisaties?

Welke stappen worden ondernomen om het zorg- en welzijnsaanbod te interculturaliseren? Welk beleid wordt er op dit vlak uitgewerkt? Wordt hierover overlegd met de Vlaamse Gemeenschap?

De spreker meent ten slotte dat de democratie daar stopt, waar de zorg voor deze bevolkingsgroep stopt.

Mevrouw Elke Van den Brandt steunt de voorliggende interpellatie. Ze denkt dat het probleem vooral betrekking heeft op ouderen van Turkse en Marokkaanse afkomst. De vergrijzing in de Turkse en Marokkaanse gemeenschap verloopt niet zonder problemen. De pioniers van de migratie zijn op dit ogenblik hoogbejaard. Zij hebben hun ouders, die in het land van herkomst bleven, vaak niet concreet weten oud worden, maar hebben wel een sterk beeld van wat de traditie voorschrijft. De volgende generatie heeft nooit gezien hoe men zorgde voor de ‘ouderen’. Bovendien werken sommige vrouwen buitenshuis, waardoor ze weinig tijd hebben, maar toch doen wat van hen verwacht wordt, uit wantrouwen tegenover bestaande instellingen, uit schuldgevoel of uit angst voor wat de gemeenschap zal zeggen.

Uit een studie van dokter Litt, arts en antropoloog, in opdracht van het wijkgezondheidscentrum Maison Médicale, blijkt dat de allochtone gemeenschap in Brussel het erg moeilijk heeft met ouder worden.

Het is aan de VGC om in nauw overleg met de allochtone gemeenschap, een antwoord te zoeken. De spreker sluit zich dan ook graag aan bij de vragen van collega Vandenbossche.

Ten slotte wil ze nog even verwijzen naar het project “Maison Biloba Huis”, een gezamenlijk project van Maison Médicale du Nord, Eva vzw en Aksent vzw. Voor de spreker is dit het voorbeeld van een project dat, wetenschappelijk onderbouwd en in samenwerking met de allochtone gemeenschap, op zoek ging naar een haalbare formule, een alternatief

voor het traditionele rusthuis dat binnen de allochtone gemeenschap nog steeds taboe is. Nu reeds is er op de benedenverdieping ruimte voor interculturele ontmoeting en activiteiten. Binnenkort beginnen de renovatiewerken en komen er 15 woningen voor senioren uit de Brabantwijk. Zoals de meeste projecten die vernieuwend en meertalig werken, heeft Biloba heel wat hindernissen moeten nemen. Intussen is de overeenkomst met de BGHM goedgekeurd door de Brusselse hoofdstedelijke Regering en de spreker gaat ervan uit dat ook de VGC het project volop zal steunen.

Collegelid Brigitte Grouwels zegt dat in het VGC-Regeerakkoord 2009-2014 en in de Beleidsnota Welzijn, Gezondheid en Gezin het VGC-College in het algemeen stelde dat werken aan toegankelijkheid en interculturalisering een beleidsprioriteit is. Personen met een migratieachtergrond moeten beschikken over voldoende informatie over, en een gelijkwaardige toegang tot het aanwezige aanbod aan welzijns-, gezondheids-, en gezinsinstellingen. Bovendien wil ze dat het aanbod ook echt rekening houdt met de specifieke noden van deze doelgroep.

Ze erkent echter dat ze in de praktijk nog te vaak vaststelt dat personen met een migratieachtergrond – en vooral zij die er het meeste nood aan hebben – hun weg niet vinden naar de specifieke voorziening waar ze nood aan hebben, ook in de ouderenzorg.

De door de interpellant gevraagde cijfers zijn slechts beperkt beschikbaar, omdat de woonzorgvoorzieningen vaak niet registreren op afkomst/nationaliteit. Home-Info vzw meldt dat relatief weinig woonzorgvoorzieningen mensen met een migratieachtergrond bereiken. En indien dit wel het geval is, is er vaak een snelle uitval, waarbij de zorg opnieuw door de familie wordt opgenomen. Maar ook deze familiale of informele zorg komt steeds meer onder druk te staan.

De VGC zet ondertussen sterk in op het verkleinen van de kloof tussen vraag en aanbod. Het Overlegplatform Allochtone Ouderen (Ovallo) werkt actief rond dit thema via een aantal afgelopen of lopende projecten zoals Het Kofferproject, Grenzeloze Ontmoetingen, Het Mantelzorgproject en Bruggenbouwers, projecten waar uiteraard ook vertegenwoordigers van de allochtone zelforganisaties uitgebreid bij betrokken werden en zijn.

Wat de toekomst betreft, kan het collegelid vandaag reeds de volgende initiatieven aankondigen om aan deze specifieke problematiek tegemoet te komen:

- Een interculturaliseringstraject (vormingssessies) met de lokale dienstencentra, georganiseerd door Brussels Overleg Dienstencentra.
- Een inventaris van acties van praktijken rond interculturalisering in de (ouderen)zorg georganiseerd door de Brusselse Welzijnsraad (BWR) en het Kenniscentrum Woonzorg Brussel. Dit moet leiden tot een digitaal forum en ‘lerend netwerk’ dat de kruisbestuiving tussen zorgvoorzieningen stimuleert en het proces van interculturalisering in de zorg ondersteunt.
- De voorbereiding van de Staten-Generaal Woonzorg Brussel (december 2012) De initiatiefnemers zijn de Vlaamse Gemeenschap en de VGC. Hiervoor zijn een dertigtal focusgroepen voorzien, waarvan 6 of 7 groepen van allochtone ouderen (Marokkaanse, Turkse en Subsahariaanse) en mantelzorgers. Voor de toeleiding en bevraging van deze groepen wordt samengewerkt met Ovallo en de ambassadeurs uit het project Bruggenbouwen.

Bovendien verzekert mevrouw Brigitte Grouwels dat er rond dit thema overleg is tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC. Haar collega Jo Vandeurzen zet via de Stuurgroep Woonzorg Brussel mee de interculturalisering van de zorgsector op de agenda via onder andere de organisatie van de Staten-Generaal Woonzorg Brussel. En de VGC wordt ook actief betrokken bij de opmaak van het nieuwe Actieplan Integratie van de Vlaamse Gemeenschap, waarin onder andere toegankelijkheid een belangrijk speerpunt is.

Ten slotte zegt het collegelid dat het project “Maison Biloba Huis” voorlopig een unicum is. Dit project krijgt financiële ondersteuning van diverse overheden en weldra ook van de VGC.

Samengevoegde interpellatie en vraag

Interpellatie van mevrouw Elke Roex tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende de subsidies voor de geïntegreerde wijkcentra.

Vraag van mevrouw Elke Van den Brandt aan mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende de toekomst van de geïntegreerde wijkcentra

Commissievoorzitter Elke Roex zegt dat de problematiek van de geïntegreerde wijkcentra al meermaals werd besproken. Ondanks het feit dat ze in de loop der jaren veel credibiliteit hebben opgebouwd, zijn ze - door gebrek aan subsidies - in hun voortbestaan bedreigd. De Buurtwinkel, Buurtwerk Chambéry, het Wijkpartenariaat Brabantwijk en Buurthuis Bonnevie krijgen geen subsidiëring meer als geïntegreerde wijkcentra en ook geen middelen meer vanuit het Lokaal Sociaal Beleid. Ze herinnert de aanwezigen eraan dat na de heroriëntatie van het Lokaal Sociaal Beleid de Buurtwinkel Anneessens en het Wijkpartenariaat Brabantwijk in 2011 nog 100.000 euro subsidie kregen voor het Lokaal Sociaal Beleid. Dat was een eenmalige redding. De wijkcentra willen uiteraard zekerheid voor de komende jaren, het liefst met een structurele financiering.

Op de plenaire vergadering van de RVG van 13 mei zei collegelid Brigitte Grouwels dat de VGC gaat nadenken over een geïntegreerde wijkwerking in de toekomst. De idee is dat de andere collegeleden ook bij de geïntegreerde wijkcentra zullen betrokken worden. De subsidiëring zou dus uit de verschillende bevoegdheden komen en niet meer exclusief vallen onder welzijn. Hier zou het College kunnen tonen hoezeer het een beleid ‘in samenspraak, op de maat van Brussel’ ter harte neemt. De wijkcentra werken transversaal en zijn daadwerkelijk actief in de arme wijken.

Op 22 juni 2011 heeft er een rondetafel plaatsgevonden met het werkveld, de drie kabinetten en hun administratie. De geïntegreerde wijkcentra maakten sindsdien een nota “5 facetten van het dossier geïntegreerde wijkcentra nader toegelicht” over. De kabinetten zouden zich hierover samen beraden, maar op dit moment is het stil. Het is onduidelijk of de VGC het transversale karakter van deze vormen van wijkgericht werken blijvend zal erkennen. De begroting van 2012 is het moment van de waarheid, maar het duurt nog even voor die rond is.

De 100.000 euro voor het Lokaal Sociaal Beleid in 2011 was een eenmalige actie. Mevrouw Elke Roex vraagt of er in 2012 een structurele oplossing komt. Komt er voor andere wijkcentra zoals bv. Chambéry een oplossing?

De spreker vraagt ook wat de stand van zaken is inzake een eigen VGC-beleid voor geïntegreerde wijkcentra. Wat is de conclusie van het College na de rondetafel en op basis van de nota van de wijkcentra? Krijgen de wijkcentra voortaan middelen uit de verschillende bevoegdheden van het College? Wanneer krijgen de wijkcentra uitsluitel over hun toekomst?

De geïntegreerde wijkcentra hebben als doel de armoede in Brussel te bestrijden en **mevrouw Elke Van den Brandt** benadrukt dat Groen! hier volledig achter staat. De geïntegreerde wijkcentra werken transversaal. Dit wil zeggen dat ze de persoon en de buurt in zijn geheel benaderen en niet vanuit een of andere bevoegdheidslijn. Groen! gelooft ook in het belang van deze organisaties. Maar deze organisaties werken op dit ogenblik in financiële onzekerheid. Hun buurtwerking biedt een grote meerwaarde en is een instrument voor transversale armoedebestrijding, maar valt buiten elk Vlaams kader voor financiering. Tijdens de bespreking van de begrotingswijziging 2011 liet het bevoegde collegelid wel weten dat het College bereid is op zoek te gaan naar oplossingen betreffende het geïntegreerd buurtwerk.

Dit is een belangrijke verklaring voor Groen!. Vanuit de VGC kan men immers zelf een context creëren om aan wijkwerking te doen, ook al investeert de Vlaamse Regering daar niet in.

Er werd binnen de meerderheid een nota stedelijk beleid 2009-2014 goedgekeurd. Daar kiest men bewust voor een stedelijke aanpak in de omgang met de vele maatschappelijke uitdagingen waarmee kwetsbare personen of kwetsbare wijken geconfronteerd worden. Groen! gelooft in het nut van wijkcentra, specifiek voor kwetsbare groepen, maar zelfs voor de stad tout court. Ze werken transversaal, in een grootstedelijke context, over de grenzen van bevoegdheden heen.

Nog een jaar in onzekerheid zal de werking van de wijkcentra negatief beïnvloeden, dus de vraagsteller pleit voor een specifieke budgetlijn vanaf 2012. Men heeft nood aan een duidelijk kader waarbinnen buurtwerk kan plaats vinden. Een kader, een visie op hoe men geïntegreerd buurtwerk wil zien. Dit veronderstelt goodwill en middelen vanwege het College.

Heeft collegelid Brigitte Grouwels hierover met haar collega's overlegd, met het oog op de begroting 2012 ?

In welke mate is de mogelijkheid van een verordening die ze aanhaalde bij de bespreking van de begrotingswijziging 2011 een concrete piste?

Hoever staan de gesprekken?

In welke mate is het werkveld hierbij betrokken?

Gaat het collegelid voor een open aanpak waarbij ook plaats is voor nieuwe initiatieven of wordt er gezocht naar een oplossing waarbij de huidige werking geïntegreerd wordt?

Het thema geïntegreerde wijkcentra (Wijkpartenariaat, De Buurtwinkel, Bonnevie en Chambéry) werd volgens **collegelid Brigitte Grouwels** inderdaad het voorbije jaar reeds

meermaals besproken in de VGC-Raad, tussen het beleid en het betrokken werkveld en tussen de 3 collegeleden van de VGC.

Ze zegt dat er op 22 juni 2011 inderdaad een gesprek plaatsvond tussen vertegenwoordigers van de 3 VGC-collegeleden en de 4 betrokken organisaties.

Tijdens dit gesprek stelden de organisaties een nota voor, opgebouwd rond vijf aspecten:

- De specificiteit van het concept
- De transversaliteit
- De Vlaamse verankering
- De coördinatiefunctie
- Een budgettair beheersbare regeling

Aan het einde werd afgesproken dat het VGC-College de aanvraag in overweging zou nemen tijdens de opmaak van de begroting 2012 en dat er een definitieve beslissing zou zijn na de goedkeuring van de begroting 2012 door de Raad van de VGC.

Collegelid Brigitte Grouwels wil in de commissie formeel bevestigen dat het dossier wel degelijk deel uitmaakt van de gesprekken tussen haar en haar collega's rond de opmaak van de begroting 2012. Ze vraagt ook begrip voor het feit dat ze vandaag – aangezien de opmaak van deze begroting nog niet is voltooid – geen verdere uitspraken kan en wil doen rond dit dossier.

Commissievoorzitter Elke Roex benadrukt dat het dossier al heel lang aansleept en dat de organisaties recht hebben op een antwoord. Ze pleit voor een positief antwoord en vermoedt dat ze gesteund wordt door enkele collega-raadsleden.

De situatie is schrijnend want de medewerkers van de wijkcentra weten niet of ze nog werk hebben op 1 januari 2012. De buurtbewoners weten niet of ze op 1 januari 2012 nog een beroep kunnen doen op de dienstverlening van hun wijkcentrum.

De spreker vindt het veel te laat om nu nog met antwoorden te komen. Collegelid Brigitte Grouwels heeft al veel tijd gehad om met een deftig antwoord te komen. Het is immers geen nieuw verhaal want de afbouw is al 3 jaar bezig.

Mevrouw Elke Van den Brandt beaamt dat het al laat is om met een oplossing te komen, maar volgens haar is het nog niet te laat.

Ze benadrukt dat de collegeleden moeten samenwerken over hun bevoegdheden heen en ze wenst het collegelid succes bij de onderhandelingen.

Interpellatie van mevrouw Brigitte De Pauw tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, betreffende Vlaamse sociale bescherming in Brussel

Op 15 juli 2011 keurde de Vlaamse Regering volgens mevrouw **Brigitte De Pauw** het decreet Vlaamse sociale bescherming principieel goed. Dit decreet zou een eerste stap moeten zijn naar een vernieuwd sociaal beleid, en bevat onder andere het behoud en versterking van de Vlaamse zorgverzekering.

In Vlaanderen blijft de aansluiting bij een zorgkas en de toetreding tot de Vlaamse sociale bescherming verplicht, terwijl dit voor de inwoners van het Brussels hoofdstedelijk gewest facultatief blijft. Er rijzen echter enkele vragen omtrent dit voorontwerp van decreet, meer bepaald betreffende de leeftijd van aansluiting en de wachttijd bij niet tijdige aansluiting van de Brusselaars.

In Vlaanderen moet men vanaf de leeftijd van 26 jaar bijdragen voor de zorgverzekering terwijl dit in Brussel vanaf 18 jaar is. De wachttijd van 10 jaar blijft wel behouden.

De interpellant vraagt hoe collegelid Brigitte Grouwels de concrete implementatie van het decreet Vlaamse sociale bescherming in Brussel ziet.

Staat het reeds vast dat de leeftijd van aansluiting in Brussel vanaf 18 jaar is? In hoeverre is er reeds bepaald hoe men tegemoet zal komen aan de problematiek van de wachttijd bij niet tijdige aansluiting in Brussel?

Heeft het collegelid over de leeftijd van aansluiting en de problematiek van de wachttijden nog overleg gepleegd met het kabinet van Vlaams minister Jo Vandeurzen? Zo ja, hoe luiden haar bevindingen? Welke denkpistes heeft het collegelid hieromtrent voorgesteld?

Ze onderstreept bovendien dat er een doorgedreven communicatie zal moeten gebeuren naar de Brusselaars.

Commissievoorzitter Elke Roex laat weten dat het decreet Vlaamse sociale bescherming een aantal maatregelen omvat waaronder ook de kindpremie.

Net nu er in het nieuwe federale akkoord beslist werd de kinderbijslag voor Brusselse kinderen over te hevelen naar de GGC.

De spreker vraagt dat men Vlaanderen duidelijk maakt dat men geen kakafonie wil in Brussel. De bedoeling van de nieuwe staatshervorming is om de Brusselse structuren te vereenvoudigen daarom vindt de spreker dat er gepleit moet worden om consequent door te voeren dat de GGC bevoegd wordt voor bepaalde materies zoals bv. kinderbijslag.

Daarnaast wijst de spreker het collegelid op het feit dat het budget nodig voor de ondersteuning van Kind&Gezin niet voldoende zal zijn. Het verkrijgen van een kindpremie wordt gekoppeld aan het gebruik dat ouders voor hun kind maken van de diensten van Kind&Gezin.

Mevrouw Greet Van Linter heeft niet dezelfde mening als mevrouw Elke Roex. Ze is van oordeel dat het niet nodig is om de zorgverzekering en de sociale bescherming over te hevelen naar de GGC. De overheveling zou alles veel ingewikkelder maken. De zorgverzekering en de sociale bescherming blijven volgens de spreker beter toegewezen aan de Vlaamse Gemeenschap.

Collegelid Brigitte Grouwels bevestigt dat de Vlaamse Regering op 15 juli 2011 het decreet Vlaamse sociale bescherming principieel goedkeurde. Met dit basisdecreet wordt de Vlaamse zorgverzekering geconsolideerd en wordt werk gemaakt van twee nieuwe onderdelen van de Vlaamse sociale bescherming: een systeem van maximumfactuur in de thuiszorg en een nieuwe regeling voor de financiële ondersteuning van jonge kinderen (de kindpremie).

In het Nederlandse taalgebied moeten particulieren zich verplicht aansluiten bij een Zorgkas. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is een dergelijke verplichting bevoegdheidsrechtelijk onmogelijk. Immers, in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is de Vlaamse Gemeenschap bevoegd ten aanzien van instellingen die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap (artikel 128, §2 van de Grondwet). Hieruit volgt dat de Vlaamse Gemeenschap in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad geen directe bevoegdheid heeft ten aanzien personen. Bijgevolg is de aansluiting bij een zorgkas facultatief.

In het kader van de zorgverzekering heeft de Raad van State reeds geruime tijd aanvaard dat een andere regelgeving geldt voor particulieren die wonen in het Nederlandse taalgebied dan ten aanzien van particulieren die wonen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad: “Dat verschil is behandeling steunt op het feit dat de aansluiting voor de eerste categorie inwoners verplicht is, terwijl zij voor de laatste categorie vrijwillig is. Het komt de Raad van State voor dat het bedoelde onderscheid verantwoord kan worden, gelet op de vereisten die verband houden met de financiële leefbaarheid van het door de decreetgever opgezette stelsel”.

Daar staat tegenover dat het verschil in behandeling evenredig moet zijn met het beoogde doel (de financiële leefbaarheid). Zo niet, dan is de ontworpen regeling strijdig met het gelijkheidsbeginsel.

Naast dit juridisch kader, is het vanuit politiek oogpunt belangrijk dat de Vlaamse Regering haar bevoegdheden maximaal wil uitoefenen in Brussel en heeft een doelpubliek van ten minste 30% van de Brusselse bevolking. Dit staat letterlijk zo in het Vlaamse Regeerakkoord.

Om aanspraak te kunnen maken op de rechten in het kader van het decreet moeten de personen die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wonen zich op 18 jaar vrijwillig aansluiten bij een zorgkas en, daaraan gekoppeld, vanaf een te bepalen leeftijd jaarlijks een bijdrage betalen. Wie zich later aansluit moet minimaal 10 jaar voorafgaand aan de opening van het recht op tegemoetkoming ononderbroken aangesloten zijn.

De leeftijd vanaf wanneer de bijdrage moet worden betaald zou voortaan verschillen tussen het Nederlandse taalgebied (26 jaar) en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (18 jaar). Bovendien kan de Vlaamse Regering voor de personen die wonen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een minimumperiode van bijdragebetaling opleggen.

Specifiek voor de nieuwe kindpremie ten slotte, moeten ouders met hun kind gebruik hebben gemaakt van preventieve gezinsondersteuning van of erkend en gesubsidieerd door Kind& Gezin. Eventueel kan het aanbod van andere organisaties worden gelijkgesteld. Deze voorwaarde geldt zowel in het Nederlandse taalgebied als in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, maar het bereik van Kind&Gezin is niet gelijk (bijna volledige dekking in het Nederlandse taalgebied tegenover 10% in Brussel-Hoofdstad, dit is ruim onder de Brussel-norm).

Deze voorwaarden zijn ingegeven vanuit de terechte bezorgdheid om de Vlaamse sociale bescherming financieel beheersbaar te houden, maar tegelijk maken ze het, meer bepaald voor de kindpremie, “bijzonder moeilijk” om de beoogde Brussel-norm te halen.

Collegelid Brigitte Grouwels heeft Vlaams minister Jo Vandeurzen aangeschreven om haar bezorgdheid ter zake formeel over te maken. Daarbij heeft ze het niet nagelaten om zelf een aantal alternatieve denkpistes naar voor te schuiven.

Ten eerste heeft de spreker als alternatief gewezen op de mogelijkheid om voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een maximumbudget (bv. 5 procent van het totaal voorziene bedrag voor de Vlaamse Gemeenschap) te bepalen. Indien dit bedrag wordt overschreden. Indien dit maximumbudget niet wordt bereikt, dan is de premie in alle gevallen dezelfde als in het Nederlandse taalgebied. In het andere geval wordt de premie ofwel voor iedereen proportioneel verminderd, ofwel verdeeld op basis van objectieve criteria, waarbij de personen die de premie meer nodig hebben dan andere ze ook in grotere mate krijgen. Kritiek op deze alternatieve oplossing vanuit het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel is zeker mogelijk, maar ze lijkt me niet meteen onoverkomelijk.

Ten tweede indien het vorige alternatief politiek niet haalbaar blijkt, pleit het collegelid ervoor om minstens een aantal punctuele wijzigingen door te voeren:

- De personen die als minderjarige van rechtswege waren aangesloten via hun ouders blijven dat als ze 18 jaar worden, behalve als zij daar zelf anders over beslissen (“opting out”). In dat geval moeten ze pas bijdrage betalen vanaf dezelfde leeftijd als in het Nederlandse taalgebied (26 jaar).
- De personen die als minderjarige nog niet waren aangesloten via hun ouders sluiten zich als ze 18 jaar worden vrijwillig aan (“opting in”), maar moeten geen bijdrage betalen zolang zij niet over een eigen inkomen beschikken. Deze “vrijstelling” vervalt vanaf de leeftijd waarop personen die wonen in het Nederlandse taalgebied de bijdrage moeten betalen (26 jaar).
- Specifiek voor de kindpremie (dus niet voor zorgverzekering en maximumfactuur) wordt de wachttijd voor de personen die zich pas na de leeftijd van 18 jaar vrijwillig aansluiten teruggebracht van 10 naar 5 jaar.
- Eveneens specifiek voor de kindpremie wordt de mogelijkheid om, bovenop de andere voorwaarden, een minimumperiode van bijdragebetaling op te leggen geschrapt.

Ten slotte heeft mevrouw Grouwels haar Vlaamse collega erop gewezen dat de voorwaarde dat ouders met hun kind gebruik hebben gemaakt van preventieve gezinsondersteuning slechts realistisch voor zover Kind&Gezin zorgt voor een voldoende aanbod. Een uitbreiding van de consultatiebureaus, in functie van de Brussel-norm en de evolutie van de nataliteit, blijft nodig.

In antwoord op haar brief heeft Vlaams minister Jo Vandeurzen laten weten dat hij na de advisering door de SAR (Strategische Adviesraad Welzijn, Gezondheid en Gezin) en de SERV samen wil nagaan hoe tegemoet kan worden gekomen aan onze beide bekommernissen (financiële beheersbaarheid en beoogde Brussel-norm). Hij staat open voor overleg bij de verdere uitwerking van het decreet.

Collegelid Brigitte Grouwels wijst de aanwezigen erop dat de Vlaamse Gemeenschap verantwoordelijk blijft voor haar huidig beleid in Brussel. Zelf was ze geen voorstander van de overheveling van de kinderbijslag naar de GGC.

Interpellant Brigitte De Pauw deelt volledig de mening van het collegelid. Het was al moeilijk genoeg om de zorgverzekering toepasbaar te maken in Brussel.

Verder denkt de spreker dat de GGC niet vlug een zorgverzekering zal invoeren, maar men moet ervoor zorgen dat Brussel niet losgerukt wordt van de Vlaamse Gemeenschap.

Ten slotte is de spreker blij dat Vlaams minister Vandeurzen op dergelijke manier gereageerd heeft.

Samengevoegde interpellatie en vraag

Interpellatie van mevrouw Elke Roex tot mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, over extra plaatsen in de kinderopvang

Vraag van mevrouw Greet Van Linter aan mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, over de Brusselse impact van de in het kader van de Vlaamse begroting 2012 beloofde uitbreiding van 2.300 nieuwe kinderopvangplaatsen

Volgens de eigen berekeningen van **interpellant Elke Roex**, bevestigd door de cartografie van de Universiteit van Gent, heeft het Brussels Hoofdstedelijk gewest tegen 2020 nood aan 4.550 extra Nederlandstalige plaatsen, of zo'n 450 per jaar.

De cijfers van bijkomende kinderopvangplaatsen vliegen ons tegenwoordig om de oren, vandaar dat de spreker het tijd acht voor een klein overzicht:

2011 :

De eerste oproep van 2011 heeft blijkbaar minder opgeleverd dan voorzien. Er was een oproep voor 180 gesubsidieerde Nederlandstalige plaatsen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Slechts 139 plaatsen worden daarvan echt gerealiseerd. We zijn 41 plaatsen kwijt. Daarnaast zullen wel 21 zelfstandige initiatieven overstappen naar het IKG-systeem, maar ook dat zijn er minder dan voorzien.

Kortom de middelen in Brussel worden dus niet opgebruikt en de realisatiegraad is niet goed. De woordvoerder van Vlaams minister Jo Vandeurzen geeft als verklaring dat er een gebrek aan ontvankelijke aanvragen is.

De woordvoerder van collegelid Brigitte Grouwels deelde onlangs mee dat er in 2011 297 plaatsen zullen bijkomen in de kinderopvang en dat het een absoluut record is. Mevrouw Elke Roex veronderstelt dat men er dan de nieuwe plaatsen in de zelfstandige opvang bijtelt.

De VGC heeft altijd de rol opgenomen van regisseur en zegt te plannen welke initiatieven er komen. Deze cijfers bewijzen dat dergelijk beleid niet werkt en tot een zelfreflectie noopt.

De interpellant vraagt hoeveel plaatsen er echt zijn bijgekomen per opvangsoort? Bij hoeveel van die plaatsen gaat het in realiteit over Franstalige plaatsen? Hoeveel opvanginitiatieven hebben intussen de deuren gesloten of hun attest van Kind&Gezin verloren? Uit

ervaring in haar eigen gemeente Anderlecht weet mevrouw Roex dat een aantal initiatieven negatieve adviezen kregen. Quid?

Wat is er gebeurd met de middelen die voorzien waren voor Brussel en die niet gerealiseerd zijn? Worden die toch geïnvesteerd in de Brusselse kinderopvang of gaan die verloren? Kan het collegelid verklaren waarom de geplande plaatsen niet werden gerealiseerd, terwijl in de meeste Brusselse gemeenten de vraag naar kinderopvang groter is dan het aanbod?

De spreker kent heel wat gemeentelijke en andere kinderopvanginitiatieven die in aanmerking komen voor erkenning en de erkenning ook effectief wensen. De spreker ving op dat partijgenoten van collegelid Brigitte Grouwels van oordeel zijn dat de gemeenten weinig ondernemen. Voor de gemeente Anderlecht is dit alleszins niet het geval, aldus mevrouw Roex.

2012 :

Er komt een nieuwe oproep voor extra plaatsen in 2012. Kind&Gezin voorziet daarvoor 22 miljoen euro extra, waarvan 15 miljoen euro voor het IKG-systeem (voor 1.500 IKG-plaatsen) en 7 miljoen euro voor 1.200 gesubsidieerde opvangplaatsen. De Vlaamse regering zou met deze middelen een algemene dekkingsgraad moeten bereiken van 48%. De nieuwe doelstelling is 50%.

Daarnaast zou in 2012 ook het nieuwe vergunningssysteem in voege treden. Verschillende opvanginitiatieven dreigen hun plaatsen te verliezen omdat ze in de praktijk in Franstalige opvang voorzien. Collegelid Brigitte Grouwels zei in de RVG-vergadering van 8 juli 2011 dat die kinderdagverblijven best overstappen naar ONE en dat ze het initiatief neemt om overleg te organiseren tussen beide gemeenschappen.

Kortom, Brussel dreigt de doelstelling van 450 plaatsen (op zich al te weinig) per jaar absoluut niet te halen en zelfs een beweging naar beneden te maken.

Mevrouw Elke Roex vraagt hoeveel van de 22 miljoen euro extra middelen voor kinderopvang zijn voorbehouden voor Brussel? Over hoeveel plaatsen gaat het? Stel dat de middelen volledig worden opgebruikt, welke dekkingsgraad wordt dan bereikt?

Welke maatregelen neemt het collegelid om het tempo van de realisatie van plaatsen in de kinderopvang op te drijven? Wat is het streefcijfer: hoeveel nieuwe plaatsen wenst het collegelid volgend jaar te realiseren?

De voorziene middelen worden in Brussel doorgaans niet volledig opgebruikt: hoeveel plaatsen realiseert Brussel t.o.v. de raming? Is deze realisatiegraad lager dan in Vlaanderen en lager dan andere steden in Vlaanderen? Welke inspanningen heeft collegelid Brigitte Grouwels gedaan om nieuwe kinderopvanginitiatieven op te starten?

Van welke Brusselse initiatieven werd de aanvraag onontvankelijk verklaard, op basis van welke argumenten?

Welke oplossingen zijn er voor de Franstalige kinderdagverblijven met een attest van toezicht van Kind&Gezin die hun erkenning dreigen te verliezen in 2012? Welke garan-

tie geeft het collegelid dat die crèches blijven bestaan? Welk overleg is er met de Franse gemeenschap? Graag een stand van zaken.

Vraagsteller Greet Van Linter stelt dat in het kader van de Vlaamse begroting 2012 de Vlaamse minister van Welzijn, de heer Jo Vandeuren, verklaarde dat er 22 miljoen euro extra wordt vrijgemaakt om het grote tekort aan kinderopvangplaatsen weg te werken. Daarvan gaat 15 miljoen euro naar de inkomensgerelateerde kinderopvang (IKG), het systeem waarbij de overheid het verschil bijpast tussen de prijs die de ouders afhankelijk van hun loon betalen en de kosten van de opvang. De extra middelen zijn goed voor 1.500 bijkomende IKG-plaatsen. Zo'n 370 daarvan zijn bestaande plaatsen die in het IKG-systeem stappen, de overige 1.130 zijn volledig nieuwe. Om de leefbaarheid van het systeem te verhogen, wordt de vergoeding die de crèche-uitbaters per plaats per dag krijgen bovendien opgetrokken van 25,75 naar 28,95 euro. Met de overige 7 miljoen euro worden nog eens 1.200 niet-IKG-plaatsen gecreëerd. Die beweging past in de uitvoering van het nieuwe decreet 'voorschoolse kinderopvang'. Dat moet eind dit jaar goedgekeurd worden en heeft de ambitie de kwaliteit in de hele sector op te krikken en het tekort verder weg te werken. Zo zal iedereen die kinderopvang aanbiedt voortaan over een vergunning moeten beschikken en moet het voor ouders makkelijker worden om de weg te vinden naar de verschillende opvanginitiatieven.

Mevrouw Greet Van Linter vraagt wat de concrete impact is van deze 2.300 nieuwe plaatsen (IKG en niet-IKG) voor Brussel?

Heeft de VGC nog extra inspanningen geleverd voor de kinderopvang en zal de VGC - rekening houdend met de inspanningen van de Vlaamse minister van Welzijn voor 2012 - nog extra inspanningen leveren in 2012?

Wat is de stand van zaken over de oprichting van Nederlandstalige kinderopvang in Elsene over het lokaal loket voor kinderopvang in Brussel?

Collegelid Brigitte Grouwels verschaft een schematisch overzicht van de stand van zaken. Vooreerst geeft ze een overzicht van de resultaten van de uitbreidingsoproepen 2011.

In 2011 is principieel beslist over de creatie van volgende plaatsen:

- Erkende kinderopvang:
 - subsidiëring Kind&Gezin:
 - 106 plaatsen, waarvan 84 nieuwe plaatsen en 22 "heropgeveste plaatsen" (dat zijn plaatsen gefinancierd met middelen die initieel waren bestemd voor niet-gerealiseerde principiële akkoorden uit vroegere uitbreidingsrondes)
 - subsidiëring VGC(Stedenfonds) in afwachting van latere overname door Kind&Gezin:
 - 52 plaatsen
- zelfstandige kinderopvang met IKG (= inkomensgerelateerde ouderbijdragen):
 - 160 plaatsen, waarvan 139 nieuwe plaatsen (allemaal toegewezen aan kinderdagverblijven georganiseerd door het gemeenschapsonderwijs) en 21 "omgezette plaatsen" (dat zijn bestaande plaatsen in zelfstandige kinderdagverblijven waarvoor nu marktconforme ouderbijdragen worden gevraagd en waarvoor in de toekomst inkomensgerelateerde ouderbijdragen worden gevraagd)

In totaal worden via de diverse oproepen dus 318 plaatsen gecreëerd.

Het volledige budget voor de erkende kinderopvang werd opgebruikt, voor zelfstandige kinderopvang met IKG werden 160 op 180 plaatsen gerealiseerd. Dat niet alle voorziene plaatsen zijn ingevuld, is naar verluidt geen specifiek Brussels probleem.

Het collegelid wijst er op en betreurt dat er bijzonder weinig Nederlandstalige zelfstandige kinderopvang is in Brussel. GO! heeft nu de plaatsen voor zelfstandige kinderopvang maximaal benut in zijn kinderdagverblijven. Dat betekent dat nieuwe aanvragen voor zelfstandige kinderopvang in Brussel in de nabije toekomst niet meer kunnen ingevuld worden. Het collegelid pleit om in te zetten op erkende kinderopvang. Er moet in elk geval een oplossing gevonden worden.

Er waren geen onontvankelijke aanvragen in het kader van de uitbreidingsoproepen van Kind&Gezin. Voor de oproep van de VGC was er een onontvankelijk project (reden: geplande realisatiedatum na 2013, dat is na het verlopen van de Stedenfondsperiode).

De plaatsen in de erkende kinderopvang en in het gemeenschapsonderwijs zullen allemaal Nederlandstalig zijn. Voor de omgezette plaatsen geldt voorlopig alleen dat de verantwoordelijke Nederlands moet kennen. In het nieuwe decreet over de kinderopvang is het de bedoeling dat de kindbegeleiders in alle vergunde kinderopvang Nederlands moeten kennen (wat in de praktijk betekent dat de voertaal Nederlands is).

De VGC heeft geen weet van concrete gevallen waarbij opvanginitiatieven de deuren hebben moeten sluiten of hun attest van Kind&Gezin hebben verloren omdat de verantwoordelijke geen Nederlands kent.

Het “heropvissen” van middelen die initieel waren bestemd voor niet-gerealiseerde principiële akkoorden uit vroegere uitbreidingsrondes is geen automatisme en moet telkens bepleit worden. In het kader van de lopende uitbreiding heeft Kind&Gezin wel beslist om aldus 22 plaatsen te creëren.

Concreet werden de middelen van een vroeger principiële akkoord voor een nieuw kinderdagverblijf in Elsene dat niet werd gerealiseerd, toegevoegd aan de uitbreidingsoproep 2011. De plaatsen gingen niet verloren. De gemeente Elsene kan eventueel opnieuw een aanvraag doen in het kader van een toekomstige uitbreidingsoproep. Toen de druk uit andere steden minder groot was, gingen de aan Brussel toegekende plaatsen die niet werden gerealiseerd, wel automatisch terug naar Brussel. Dit is niet meer het geval en vergt telkens nieuwe onderhandelingen.

Vervolgens geeft collegelid Brigitte Grouwels verduidelijking over de situatie voor 2012. In de septemberverklaring van de Vlaamse Regering is sprake van een “groter en coherent pakket van 85 miljoen euro voor welzijn en nieuw sociaal beleid”. Volgens haar informatie zegt collegelid Brigitte Grouwels dat daarvan 7 miljoen euro bestemd zou zijn voor een nieuwe uitbreidingsoproep van Kind&Gezin (cijfer voor Vlaanderen + Brussel samen). Er is op dit ogenblik niet meer informatie beschikbaar. De oproep moet nog worden uitgewerkt. Verdere uitbreiding hangt af van de budgettaire mogelijkheden.

Artikel 3 van het nieuwe decreet kinderopvang (voorontwerp) bepaalt: “Voor alle gezinnen die behoefte hebben aan kinderopvang, geldt een recht op kinderopvang. De Vlaamse Gemeenschap beoogt tegen 2016 een aanbod voor minstens de helft van de kinderen jonger dan drie jaar, en vanaf 2020 voor alle gezinnen met een behoefte aan kinderopvang,

binnen een afgesproken budgettair kader.” Volgens de “Cartografie 2” zijn er 4.410 bijkomende Nederlandstalige plaatsen nodig tegen 2015 om die doelstelling in Brussel te realiseren.

Het is in de eerste plaats aan de Vlaamse Gemeenschap om te voorzien in de nodige middelen om die ambitieuze doelstelling waar te maken. De VGC kan in beperkte mate aanvullen, bijvoorbeeld door bijkomende plaatsen te financieren in afwachting van overname door Kind&Gezin (startsubsidie). In 2011 heeft de VGC zo principieel beslist om 52 plaatsen te creëren, gefinancierd met Stedenfonds-middelen en met toezegging van overname door Kind&Gezin.

Er wordt op dit moment geen “streefcijfer” gehanteerd voor 2012.

Er is nog geen sluitende oplossing voor het voortbestaan van bestaande Franstalige zelfstandige kinderdagverblijven met een attest van toezicht bij Kind&Gezin. Vlaams minister Jo Vandeuren heeft zich geëngageerd om hierover overleg te plegen met minister Jean-Marc Nollet van de Franse Gemeenschap. Het is de bedoeling om ook andere betrokken ministers, waaronder collegelid Brigitte Grouwels, hierbij te betrekken.

Momenteel lopen al verkennende gesprekken op het niveau van de administratie (Kind&Gezin + ONE).

Met betrekking tot het lokaal loket herinnert collegelid Brigitte Grouwels er aan dat de VGC al vele jaren investeert in de sociale toegankelijkheid van kinderdagverblijven. Sinds 2006 heeft het VBKJ een begeleidingsopdracht van de VGC, die onder andere bestaat uit het regionaal samenbrengen van voorzieningen. Tegelijk heeft de VGC beslist om het CKO-project (CKO = Centrum voor Kinderopvang) over te nemen van Kind&Gezin. Het is de bedoeling beide projecten te integreren.

In 2011 neemt meer dan 90% van de Nederlandstalige, inkomensgerelateerde initiatieven deel aan regionale samenwerkingsverbanden met als doel de coördinatie van hun opnamebeleid.

Het nieuw decreet voorziet in een “lokaal loket” per gemeente (in Brussel wellicht op niveau VGC) met als opdrachten het registreren van opvangvragen en het informeren van gezinnen over vrije opvangplaatsen. In Brussel wordt niet gewacht op het nieuwe decreet en de uitvoeringsbesluiten om nu al een en ander voor te bereiden. Zo bestaat sinds 2010 een denkgroep met afgevaardigden uit de regionale samenwerkingsverbanden, die werkt aan de voorbereiding van een conceptnota. Het lokaal loket in Brussel zal ten vroegste begin 2013 starten.

Interpellant Elke Roex is enigszins teleurgesteld in de afwachtende houding van collegelid Brigitte Grouwels. Zij had verwacht dat het collegelid toch een streefcijfer 2012 zou kunnen meedelen, te meer daar Cartografie 2 daar zeer duidelijk in is : 450 plaatsen op jaarbasis. Enerzijds worden de studieresultaten van Cartografie 2 met grote trom aangekondigd en anderzijds laat een streefcijfer 2012 op zich wachten. In politiek kan je enkel iets bereiken als je een doel hebt en voor dat doel vecht. Mevrouw Roex vindt hier geen doel terug.

Vraag van mevrouw Greet Van Linter aan mevrouw Brigitte Grouwels, collegelid bevoegd voor Welzijn, Gezondheid, Gezin, Media en Patrimonium, over mogelijke thuiszorg in Brussel door buitenlandse bedrijven

Begin juli kwam aan het licht, stelt **vraagsteller Greet Van Linter**, dat twee Oost-Europese bedrijven in Vlaanderen de klok rond thuiszorg aanbieden. Volgens de bedrijven komen ze daarmee tegemoet aan ouderen die niet naar het rusthuis willen, maar ook te weinig hulp krijgen van de bestaande thuiszorgdiensten. De verzorgende woont bij de klant in en strijkt, wast, doet de boodschappen, kookt en helpt de klant bij het aankleden. Die betaalt daarvoor minder dan in een rusthuis.

Omdat het niet duidelijk is of ze volgens de wettelijke regels werken, stelde de Vlaamse minister van Welzijn Jo Vandeurzen zich vragen bij deze nieuwe vorm van thuiszorg. Hij heeft de Vlaamse zorginspectie gevraagd om te onderzoeken of de bedrijven wel alle regels respecteren.

Zijn er in Brussel ook buitenlandse bedrijven actief die thuiszorg aanbieden?

Zo ja, voldoen zij aan de wettelijke op hen toepasbare regels?

Beschikken deze buitenlandse verzorgers over hetzelfde diploma als hun Vlaamse collega's van de diensten voor gezins- en thuiszorg en zijn ze geregistreerd bij het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid?

Hanteren de verzorgers het Nederlands in hun patiëntencontacten, toch een zeer belangrijk onderdeel in de zorgrelatie? Wordt hier controle op uitgevoerd? Moeten ze een bewijs van de Nederlandse taalvaardigheid voorleggen?

Zo neen, heeft het collegelid een onderzoek gelast om eventuele buitenlandse zorgfirma's op te sporen en te controleren?

In opvolging van deze vraag nam **collegelid Brigitte Grouwels** contact met haar collega Jo Vandeurzen en de Vlaamse Zorginspectie en kan zij – na overleg met hen - de volgende informatie geven.

Er is minstens één buitenlandse thuiszorgorganisatie actief in Vlaanderen en Brussel. De naam van deze organisatie is Seniorcare 24. De organisatie is van Nederlandse origine en is in Vlaanderen gebaseerd in Herentals. Seniorcare 24 werkt voornamelijk met Oost-Europese Nederlandskundige zorgverleners die bij de betrokken oudere(n) inwoont en hem, haar of hen op de volgende manier ondersteunt:

- bereiding van de maaltijden
- persoonlijke verzorging
- hulp bij het huishouden
- begeleiding bij wandelen, winkelen, doktersbezoeken, vakantie
- bereiding van de maaltijden
- verzorgen van huisdieren

Volgens Seniorcare 24 verloopt haar volledige werking strikt volgens de bestaande wet-, en regelgeving en is er ook geen enkel probleem met arbeidsvergunningen. Ook zouden

de betrokken ouderen tevreden zijn over de geboden dienstverlening. De Vlaamse zorginspectie is dit momenteel, op expliciete vraag van Vlaams minister Jo Vandeurzen, aan het onderzoeken en zal collegelid Brigitte Grouwels op de hoogte houden van eventuele ontwikkelingen.

Mevrouw Greet Van Linter repliceert dat het antwoord van collegelid Brigitte Grouwels haar op haar honger laat zitten. Het is niet omdat Seniorcare 24 zegt aan alle wettelijke verplichtingen te voldoen, dat dit ook effectief het geval is. Het onderzoek van de Vlaamse zorginspectie is lopend. Het is raadzaam de resultaten af te wachten.
